

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

RPO-699508-I/12/KM

00-090 Warszawa   Tel. centr. 22 551 77 00
Al. Solidarności 77   Fax 22 827 64 53

Warszawa. 2. 04. 2013 r.

Pan

Jacek Cichocki

Szef Kancelarii

Prezesa Rady Ministrów

Al. Ujazdowskie 1/3

00-583 Warszawa

szanowny Panie Ministrze

Do Rzecznika Praw Obywatelskich zwrócił się pracownik Urzędu Lotnictwa Cywilnego z problemem obowiązku składania oświadczeń o stanie majątku uregulowanym w przepisach ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. *o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne* (Dz. U. z 2006 r. Nr 216, poz. 1584 ze zm.). Ustawa w przepisie art. 10 ust. 1 stanowi, że do składania oświadczeń zobowiązani są pracownicy zajmujący stanowiska kierownicze określone w art. 2 pkt 1-5 i 7-11 ustawy, czyli min. pracownicy urzędów państwowych, w tym członkowie korpusu służby cywilnej zajmujących stanowiska równorzędne pod względem płacowym ze stanowiskami wymienionymi w pkt 1.

Z wyżej wymienionej ustawy wynika, że pracownicy urzędów państwowych, którzy nie zajmują stanowisk kierowniczych, są zobowiązani do składania oświadczeń o stanie majątku tylko wtedy, gdy ich stanowisko jest równorzędne pod względem płacowym ze stanowiskami osób wymienionych w art. 2 pkt 1 ustawy. Wątpliwości w sprawie budzi interpretacja pojęcia „równorzędne pod względem płacowym”. Należy jednocześnie zauważyć, że przedmiotowa sprawa nie dotyczy urzędników służby cywilnej, ponieważ z uwagi na treść przepisu, art. 10 ust. 2 ustawy *o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne* są oni zobowiązani do składania oświadczeń niezależnie od zajmowanej funkcji.

Rzecznik skierował w dniu 17 lipca 2012 r. pismo do Dyrektora Generalnego Urzędu Lotnictwa Cywilnego z prośbą o udzielenie informacji, którzy pracownicy zatrudnieni w Urzędzie są zobowiązani do składania oświadczeń majątkowych. Dyrektor Generalny w piśmie z dnia 26 lipca 2012 r. wskazał, że stanowiska równorzędne to te, które zostały umieszczone na tej samej pozycji w Załączniku Nr 2 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 2009 r. w *sprawie określania stanowisk urzędniczych, wymaganych kwalifikacji zawodowych, stopni służbowych urzędników służby cywilnej, mnożników do ustalania wynagrodzenia oraz szczegółowych zasad ustalania i wypłacania innych świadczeń przysługujących członkom korpusu służby cywilnej* (Dz. U. Nr 211, poz. 1630 ze zm.). Tabela wyszczególniona we wskazanym załączniku podaje grupy stanowisk oraz mnożnik kwoty bazowej, służący do ustalenia wysokości wynagrodzenia zasadniczego członków korpusu służby cywilnej. Przykładowo, stanowiska należące do kategorii „stanowiska koordynujące w służbie cywilnej” oraz należące do kategorii „stanowiska samodzielne służby cywilnej”, zostały umieszczone w tym samym miejscu w tabeli i może być dla nich ustalony mnożnik mieszczący się w zakresie od 1,0 do 6,0. Jeżeli więc przyjąć interpretację wskazaną przez Dyrektora Generalnego ULC, osoby zajmujące stanowiska należące do wskazanych kategorii będą zobowiązane do składania oświadczeń o stanie majątku, ponieważ zostaną one uznane za stanowiska równorzędne pod względem płacowym, mimo że mnożnik ustalony dla poszczególnych stanowisk, a w konsekwencji wysokość otrzymywanego wynagrodzenia, mogą się znacząco od siebie różnić.

Z kolei, jak zostało wskazane przez A. Rzetecką-Gil w *Komentarzu do art. 2 ustawy o ograniczeniu działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne* (LEX), pojęcie „równorzędne pod względem płacowym” może być także interpretowane w odmienny sposób, przez przyjęcie, że chodzi o pracownika, który otrzymuje wynagrodzenie w wysokości odpowiadającej wynagrodzeniu osoby zajmującej stanowisko kierownicze.

W wyniku powyższej korespondencji, Rzecznik skierował w dniu 10 września 2012 r. pismo do Szefa Służby Cywilnej z prośbą o zajęcie stanowiska odnośnie interpretacji pojęcia „równorzędne pod względem płacowym” oraz wskazanie, jaka jest praktyka w urzędach państwowych. Z odpowiedzi Szefa Służby Cywilnej wynika, że w jego

ocenie powyższe pojęcie powinno być interpretowane w oparciu o przepisy rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów. Jednak, jak zostało wskazane w piśmie, stanowiska specjalistyczne o mnożnikach 0,9-3,5 oraz stanowiska wspomagające w służbie cywilnej o mnożnikach 0,8-2,7 nie powinny być traktowane jako równorzędne pod względem płacowym ze stanowiskiem naczelnika wydziału, gdyż przedział ustalony dla naczelnika w górnej wysokości jest zasadniczo różny (wynosi 1,0-6,0).

W wyniku dalszej korespondencji, Szef Służby Cywilnej w piśmie z dnia 15 lutego 2013 r. podzielił stanowisko Rzecznika o zasadności doprecyzowania przepisów ustawy *o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne*, w celu zdefiniowania pojęcia „stanowiska równorzędne pod względem placowym”.

W mojej ocenie rozbieżności w interpretacji powyższego pojęcia mogą powodować problemy ze stosowaniem przepisów, zarówno przez osoby mające składać oświadczenia majątkowe, jak i osoby przełożone osób zobowiązanych do składania tych oświadczeń, a w konsekwencji stwarzają stan niepewności prawnej naruszającej prawa i wolności obywatelskie. Podkreślenia wymaga, że obowiązek składania oświadczeń majątkowych stanowi istotną ingerencję w konstytucyjne prawa i wolności człowieka i obywatela, w szczególności w wynikające z art. 47 Konstytucji prawo do prywatności. Ze względu na wskazane rozbieżności w interpretacji pojęcia „stanowiska równorzędne pod względem placowym”, przepis art. 2 pkt 2 przedmiotowej ustawy nie spełnia wymogu stanowienia precyzyjnych przepisów prawa, wynikającego z art. 2 Konstytucji.

W związku z tym, działając na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. *o Rzeczniku Praw Obywatelskich* (Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.) zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o rozważenie podjęcia stosownej inicjatywy legislacyjnej. Jednocześnie proszę o poinformowanie o zajęтым stanowisku.

Z poważaniem

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich

Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich

Załączniki:

1. pismo RPO z dnia 17.07.2012 r.;
2. pismo Dyrektora Generalnego Urzędu Lotnictwa Cywilnego z dnia 26.07.2012 r.;
3. pismo RPO z dnia 10.09.2012 r.;
4. pismo Szefa Służby Cywilnej z dnia 28.09.2012 r.;
5. pismo RPO z dnia 31.01.2013 r.;
6. pismo Szefa Służby Cywilnej z dnia 15.02.2013 r.